

PŘÍLOHA č. III

BEZPEČNOST

Následující text je vyňat z Přílohy H (Doporučení pro dohled nad tratí a záchranné služby) Mezinárodních sportovních řádů FIA jako návod pro pořadatele rally. Kompletní text lze najít v Příloze H MSŘ.

Pořadatelé jsou povinni se řídit tímto předpisem a také Bezpečnostním manuálem vydaným FAS AČR 2013.

ČLÁNEK 5 PŘÍLOHY H: RALLY (1. KATEGORIE)

OBSAH

5.1 OBECNĚ

5.2 BEZPEČNOSTNÍ PLÁN A ADMINISTRATIVNÍ POSTUPY

5.3 POPIS OPATŘENÍ LÉKAŘSKÉ A ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

5.4 BEZPEČNOST VEŘEJNOSTI

5.5 BEZPEČNOST SOUTĚŽNÍCH POSÁDEK

5.6 OHLÁŠENÍ NEHODY

5.1 OBECNĚ

Následující doporučení by se měla dodržet, ale nemusí být obsažena ve zvláštních ustanoveních. Každý pořadatel může zavést další opatření pro zlepšení bezpečnosti veřejnosti a posádek. Ředitel rally je odpovědný za aplikaci těchto doporučení.

Pro mistrovství FIA může být také jmenován bezpečnostní a/nebo lékařský delegát FIA.

Pro mistrovství ČR, PČR a volné podniky platí ustanovení NSŘ.

5.2 BEZPEČNOSTNÍ PLÁN A ADMINISTRATIVNÍ POSTUPY

5.2.1 Bezpečnostní plán musí být vypracován s tímto obsahem:

- Umístění stálého centra rally (vedení rally) a *dispečinku*
- Jména odpovědných činníků:
 - ředitel rally
 - zástupci ředitele rally
 - hlavní lékař (pro rally MS musí být v souladu s Dodatkem 2 schválen FIA) a jeho zástupce
 - hlavní činník pro bezpečnost
 - vedoucí bezpečnosti každé RZ
- Adresy a telefonní čísla jednotlivých bezpečnostních služeb:
 - policie
 - nemocnice
 - rychlá zdravotní pomoc
 - požární služba
 - odtahová služba
 - červený kříž (nebo odpovídající náhrada)
- Popis celé trati rally s rozčleněním na spojovací úseky (*časový harmonogram*).
- *Organizační a provozní řád každé rychlostní zkoušky* (Bezpečnostní plán každé rychlostní zkoušky) s uvedením všech klíčových činníků, záchranných služeb pro danou RZ, telefonních čísel atd. a s podrobnou mapou RZ (měřítko 1:50.000) včetně vyznačení všech bezpečnostních zařízení (radiobodů a vnitřních bezpečnostních bodů), stanovišť traťových komisařů a evakuačních i alternativních tras.

- Pořadatelé a ředitel rally by měli pro každou rychlostní zkoušku zajistit alternativní trať, která se použije v případě jejího zrušení.
- *Při rally v ČR musí být návrh bezpečnostního plánu předložen k posouzení bezpečnostnímu delegátovi nejpozději 41. den před začátkem rally. Při pozdním dodání nebude rally povolena!*
- *Bezpečnostní delegát provede 1 měsíc před startem podniku prohlídku RZ, která bude sloužit k dopracování bezpečnostního plánu. Bez odsouhlasení bezpečnostního delegáta nebude pořadateli vydán souhlas s pořádáním podniku.*

5.2.2 Bezpečnostní plán speciálně řeší problémy v každé z následujících oblastí:

- bezpečnost veřejnosti
- bezpečnost soutěžních posádek
- bezpečnost číновníků rally
- *bezpečnost představitelů médií - viz samostatnou přílohu BP Plán pohybu teamu Mediasport.cz a České televize, který každý pořadatel obdrží před rally od zástupců firmy Select Media s.r.o.*

a zahrnuje:

- detailní umístění záchranných služeb
- instrukce pro zásah
- evakuační trasy
- nemocnice, které byly kontaktovány, a které by se použily v případě nouzového stavu.

5.2.3 V každém případě by se měly kontaktovat místní autority, nebo nějaké soukromé organizace, aby sestavily záchranný plán, který se použije v případě velké nehody nebo nehod, které nemůže pojmout lékařská služba v místě.

Vybrané nemocnice nutno kontaktovat písemně nejméně 16 dnů před konáním rally s požadavkem na pohotovost záchranných služeb.

5.2.4 Hlavní číновník pro bezpečnost

Hlavní číновník pro bezpečnost je jmenován v předpisech rally. Je členem organizačního výboru a podílí se na přípravě bezpečnostního plánu.

V průběhu rally je v trvalém spojení s ředitelstvím, hlavním lékařem a se startem každé rychlostní zkoušky (telefonem nebo rádiem).

Je zodpovědný za používání a plnění bezpečnostního plánu.

V dalším platí ustanovení NSŘ.

5.2.5 Vedoucí bezpečnosti na RZ

Každá rychlostní zkouška bude mít vlastního číновníka pro bezpečnost, který bude pomáhat hlavnímu číновníkovi pro bezpečnost.

Vedoucí bezpečnosti RZ musí zajistit zkontrolování své RZ před průjezdem vozidla "0" a potvrdit, že odpovídá bezpečnostnímu plánu.

5.2.6 Číновníci rally a traťoví komisaři

Pořadatelé by měli zajistit, aby číновníci rally nebyli vystaveni nebezpečí při plnění svých povinností.

Pořadatel odpovídá za to, aby byli číновníci v tomto ohledu řádně proškoleni.

Povinností pořadatelů je rovněž dostatečné zajištění všech kontrolních bodů proti nepohodě, zejména tam, kde je použita měřící aparatura.

Personál by měl používat označené vesty. *Způsob označení personálu bude uveden v ZU.* Doporučené barvy jsou:

Bezpečnostní komisaři:	oranžová
Vedoucí bezpečnosti RZ:	oranžová s bílým pruhem a textem
Vedoucí stanoviště:	modrá s bílým pruhem a textem
Média:	zelená
Vedoucí RZ:	červená s textem

Styk se soutěžícími:	červená bunda nebo červená vesta
Lékař:	bílá
Radiobody:	žlutá s modrým znakem
Technický komisař:	černá

5.3 POPIS OPATŘENÍ LÉKAŘSKÉ A ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

5.3.1 Obecně

Přítomné záchranné služby by měly splňovat předpisy, obsažené v této kapitole. Musí také splňovat zákonné požadavky, platné v dané zemi. Tyto předpisy platí pro všechny mezinárodní rally. Neplatí pro soukromé testy.

Při jakékoliv mezinárodní rally má FIA pravomoc kontrolovat organizaci lékařských služeb.

Na konci této Přílohy jsou uvedeny technické lékařské informace a důležité praktické instrukce.

Pro národní podniky upřesňuje následující text příloha 9 NSŘ – Lékařské zabezpečení. V případě pochybností kontaktujte předsedu lékařské komise FAS AČR.

5.3.2 Personál

Na dispečinku rally:

- Hlavní lékař nebo jeho zástupce:

Oba musí schválit ASN a oba musí podléhat řediteli rally. Jejich jména musí být uvedena ve Zvláštních ustanoveních.

Hlavní lékař je odpovědný za zajištění, vybavení, činnost a průběh záchranných služeb a evakuace. Proto veškerý lékařský a ostatní zdravotnický personál, včetně osob přímo nebo nepřímo určených ASN, spadá pod jeho rozhodnutí.

Za výjimečných okolností během konání soutěže zůstává hlavní lékař na vedení rally, aby se zjednodušil dialog a spolupráce s ředitelem rally v případě nehody. Může jej dočasně nahradit zástupce, jehož jméno musí být uvedeno v ZU. Ve všech případech s ním musí být umožněn kontakt. Pořadatelé jsou povinni mu poskytnout veškerý materiál a administrativní prostředky pro výkon jeho povinností.

Před rally:

Hlavní lékař je odpovědný za zdravotnickou část bezpečnostního plánu nebo samostatný zdravotnický plán, je-li vytvořen (společně s ředitelem sportovního podniku a hlavním činovníkem pro bezpečnost). Je důrazně doporučeno, aby hlavní lékař s bezpečnostním činovníkem a/nebo ředitelem závodu projel všechny RZ a na místě určil stanoviště jednotlivých složek záchranného systému a jejich rozložení (vzdálenost) nejen na startu, ale hlavně na vložených stanovištích tak, aby byly splněny všechny podmínky řádů, zejména dosažitelnost místa nehody lékařem do maximálně deseti minut. Rozmístění stanovišť závisí na kvalitě povrchu, charakteru trati, možných zkratkách uvnitř RZ, převýšení a dalších okolnostech, která všechna musí být vzata v úvahu. Vzhledem ke společné odpovědnosti je nutná domluva VŠECH výše jmenovaných, že všechny zdravotní a bezpečnostní předpisy jsou v souladu s předpisy. Pokud k dohodě nedojde, musí být splněna „maximalistická“ varianta, navrhovaná jedním ze jmenovaných činovníků (ředitel závodu, hlavní činovník pro bezpečnost, hlavní lékař) že všechny zdravotní a bezpečnostní záležitosti jsou v souladu s předpisy.

Musí provést kontrolu kvality a použitelnosti vybavení všech složek zdravotního zabezpečení, včetně výbavy a stavu sanitních vozů a zdravotnických vrtulníků a expirace léčiv.

Je zodpovědný za výběr nemocnic, odpovídajících kapacitou a rozsahem poskytované péče, přičemž jezdci a spolujezdci by měli být směřováni do 1- 2 (v ČR *místní nemocnice s nepřetržitou chirurgickou službou a spádové traumacentrum*)

Pro tyto nemocnice mohou být udělena schválení FIA, která mohou být v budoucnu vztažena na národní, regionální a FIA rally.

Během rally:

Každý večer musí osobně (nebo jím pověřený lékař) vyšetřit všechny jezdce a spolujezdce, kteří byli účastníky nehody (i bez zranění) a chtějí další den pokračovat v závodě a rozhodnout, zda jsou zdravotně způsobilí v závodě pokračovat (stejně jako technický delegát dělá to samé pro auta, aby mohla opět znovu startovat).

Po rally :

Pro podniky FIA: během dvou týdnů následujících po rally, musí hlavní lékař zaslat na FIA, k rukám lékařského delegáta a lékařské komise, zprávu o všech lékařských zásazích pro jezdce, činovníky a diváky. Tato zpráva musí vysvětlit okolnosti události nebo nehody, časový sled zásahu, počáteční zdravotní stav, lékařské ošetření a další léčbu. V ČR pošle tuto zprávu prostřednictvím pořadatele na FAS.

Pro lékařská zásahová vozidla (MIV) a resuscitační jednotky:

- **Lékaři** se zkušenostmi s resuscitací a přednemocniční péčí o traumatizované pacienty.
- **Zdravotníci**, kteří jsou zblhlí v kardiiovaskulární a respirační resuscitaci i praxe s intubací je podložena oficiální diplomem uděleným v zemi, ve které praktikují (mohou nahradit lékaře pouze v mezibodech na tratích RZ a pod podmínkou, že každý zraněný bude před jeho dopravou do nemocnice prohlédnut lékařem zblhlým v resuscitaci); *V České republice používáme lékaře.*
- **Řidiči**, kteří mohou být členy těchto týmů; a v případě potřeby
- **Záchranný personál** vyškolený ve vyprošťování zraněných z havarovaných vozidel;

5.3.3 Zásahová vozidla

Jejich úkolem je dovézt na místo nehody:

- jednak příslušný záchranný tým
- jednak potřebné technické vybavení.

Doporučují se dvě řešení:

a) Dvě samostatná vozidla, jedno pro „lékařský“ tým, jedno pro „technický tým“.

Lékařské zásahové vozidlo přepravující:

- lékařský tým dle článku 5.3.2
- lékařské vybavení jak uvádí dodatek 3.

Technické zásahové vozidlo přepravující:

- technický tým vyškolen v metodách a postupech pro vyproštění oběti s vybavením v souladu s dodatkem 3
- dva 4 kg hasicí přístroje se zaškoleným operátorem
- vhodné komunikační vybavení pro udržení kontaktu s vedením rally
- výstražnou sirénu
- vhodné označení
- sadu základního vybavení pro rychlou pomoc, kterou určí hlavní lékař ve spolupráci s hlavním technickým komisařem na základě dodatků 7 (Vyprošťování) a 3 (Rychlá pomoc)

b) Kombinované vozidlo, obsahující jak „technickou“, tak „lékařskou“ pomoc.

Toto vozidlo bude obsahovat:

- veškeré vybavení potřebné pro technický zásah
- lékařský personál (alespoň 3 lidi vyškolení ve vyprošťování a manipulaci s technickým vybavením) a vybavení pro rychlý lékařský zásah

Alespoň jedno z výše uvedených vozidel musí být vybaveno nosítky. Tato vozidla musí být vhodná pro jízdu v terénu a musí být schopná se rychle pohybovat na trati RZ.

Počet vozidel se určí podle povahy, délky a obtížnosti trati dané RZ.

U zásahových vozů je doporučován ochranným ráám a všichni členové tohoto týmu by měli také používat přilbu.

Ve všech případech by měl na místo nehody jako první přijet resuscitační doktor, který má své stanoviště na startu RZ (nebo zdravotník vyškolený v resuscitaci, který je v mezibodech na trati RZ).

5.3.4 Sanitka vybavená pro resuscitaci

Sanitní vůz, vybavený v souladu s vyhláškou 296/2012 Sb. – vozidlo rychlé lékařské pomoci, vybavená pro zajištění základních životních funkcí - neurologických, dýchacích a oběhových. Posádku tvoří řidič, lékař se specializovanou způsobilostí v některém ze základních oborů, nejlépe chirurgických oborů, ARO nebo UM, ideálně se zkušenostmi ze ZZS, zdravotnický záchranář s registrací pro práci bez odborného dohledu a řidič ZZS, ideálně řidič/záchranář.

5.3.5 Záchranná / resuscitační jednotka (povinně pro WRC, doporučeno pro ostatní)

Dočasně nebo trvale sestavená resuscitační jednotka určená pro použití v servisním parkovišti a vybavená v souladu s Dodatkem 4; dvě lůžka jsou nutná a dostačující. Měla by sloužit jak pro ošetření pacientů s lehčím zraněním, tak i pacientů, kteří vyžadují intenzivní péči. Ke každé takové jednotce by měl být přiřazen jeden lékař kvalifikovaný v resuscitaci. Upřesnění v bodě 5.3.5 a 5.4 – příloha 9 – Lékařské zabezpečení - NSŘ

5.3.6 Sanitka pro převoz

Standardně vybavená sanitka vyhovující předpisům dané země je určená pro přepravu zraněných s lékařem nebo bez něj. Jestliže stav převáženého zraněného vyžaduje resuscitaci, je přítomnost lékaře s kvalifikací resuscitace povinná.

5.3.7 Vrtulník s lékařským vybavením (povinně pro WRC)

Pokud je provozován, musí splňovat požadavky orgánů pro letectví v dané zemi.

V případě použití musí být vybaven pro zásah v hornatém terénu a v každém případě musí mít na palubě lékaře, kvalifikovaného v resuscitaci.

Měl by být vyhrazen jen pro zásah při nehodě na trati RZ nebo na přejezdech.

Pořadatelé by si měli prostudovat pokyny FIA: „Organizace vrtulníků pro letovou bezpečnost“ a článek 5.5.3 d) níže.

Helikoptéra je požadována při rally mistrovství FIA, jestliže jízda po silnici z nejbližšího bodu RZ do nemocnice trvá 1 a 1/2 hodiny nebo více.

5.3.8 Komunikační prostředky

Hlavní lékař musí být schopný komunikovat se všemi členy svého týmu, buď obecnou radiovou sítí, nebo k tomu účelu vyhrazeným kanálem radiové sítě.

5.4 BEZPEČNOST VEŘEJNOSTI

Hlavní prioritou bezpečnostního plánu je zajištění bezpečnosti okolní veřejnosti včetně diváků.

S možnou výjimkou bodu 5.4.1 by se měla pro všechny mezinárodní rally 1. kategorie použít následující, ne zcela vyčerpávající, opatření.

5.4.1 Výchovný film (doporučen pro všechny rally)

- trvání 30 sekund
- s komentářem jednoho nebo více předních jezdců v jazyce země, kde se rally koná.
- neměly by se ukazovat žádné vážné nehody.
- měl by být vysílán několikrát.

5.4.2 Kontrola diváků

- a) Pro varování diváků by se měla přijmout opatření popsaná v článku 5.4.5 a tam, kde je to nutné, zajistit, aby se na nebezpečných místech nevyskytovali žádní diváci.
- b) Všechna nebezpečná místa by měla být v bezpečnostním plánu vyznačena. Pořadatelé za pomoci veřejných pořádkových služeb musí tam, kde to je nutné, označit a vymezit nebezpečné zóny v souladu s bezpečnostním plánem, a to v dostatečném předstihu před příchodem veřejnosti.
- c) Ředitel rally by měl vzít v úvahu doporučení hlavního činovníka odpovědného za bezpečnost, jakož i posádek vozů označených nulou (a bezpečnostního a lékařského delegáta FIA, pokud jsou přítomni), aby zajistil, že se v případě nebezpečných podmínek daná RZ zruší. *Bezpečnostní delegát ASN má právo nařídit řediteli rally zrušení RZ z bezpečnostních důvodů.*
- d) Pokud se na některé RZ nebo super RZ očekává velký počet diváků, měli by být chráněni speciálním bezpečnostním vybavením, jako jsou stěny z pneumatik, stěny ze slámy, atd.
- e) Veřejnost by měla mít zamezen pohyb po RZ v době, kdy už je trať otevřena jen pro soutěžící (po průjezdu vozidla „000“ a před průjezdem koncového vozidla).
- f) Divákům podél trati RZ a ve všech příjezdových místech by měly být podávány bezpečnostní instrukce. *Pořadatelé nasměrují diváky do připravených bezpečných míst.*
- g) Měl by být přítomen vhodný počet traťových komisařů nebo veřejných pořádkových služeb (policie, vojska, atd.), aby byla zajištěna bezpečnost diváků v průběhu RZ. *Rozmístění těchto komisařů pořadatel uvede v bezpečnostním plánu a čísla jejich stanovišť vyznačí přímo na trati RZ.*
- h) Traťoví komisaři by měli používat jasně identifikovatelnou bundu se slovem „SAFETY“, jak uvádí předpisy.
- i) Rychlostní zkoušky by měly být umístěny a naplánovány tak, aby se mezi nimi umožnil bezpečný pohyb diváků.
- k) *Systém kontroly diváků v průběhu RZ bude uveden v bezpečnostním plánu. Doporučuje se využít i informace od projíždějících posádek (viz čl. 5.5.4.7).*

5.4.3 Tankování a servis

5.4.3.1 V místech, kde probíhá tankování nebo servis vozů, musí pořadatelé zajistit, aby se přijala vhodná opatření na udržení veřejnosti ve vhodné vzdálenosti od potenciálně nebezpečných činností.

5.4.3.2 V každém tankovacím místě musí pořadatel zajistit požární vozidlo a potřebná bezpečnostní opatření.

5.4.4 Vozy s nulami a koncové vozy

- a) Pořadatelské vozy označené nulami musí mít na přední kapotě a na obou předních dveřích panel o velikosti 36 cm x 50 cm s nápisem SAFETY (nebo SECURITE) a číslo 000, 00 nebo 0. *Při mistrovství ČR, PČR a volných rally může být použito označení nulami podle čl. 15, bude však na přední kapotě a na obou předních dveřích doplněno nápisy SAFETY.*
- b) Každý vůz, označený nulou, musí být vybaven výstražnými střešními světly, sirénou, rozhlasovým a radiovým komunikačním zařízením.
- c) Vozy s nulou nesmí řídit žádný prioritní jezdec FIA nebo jezdec, který z rally odstoupil. *Při rally v ČR se doporučuje, aby byl v každém voze zkušený řidič, který má již zkušenosti ohledně bezpečnosti v rally. Je držitelem ŘP pro skupinu B. Druhý člen posádky má zkušenosti se zabezpečením RZ. Oba jsou držitelé licence činovníka pro bezpečnost.*

- d) Jezdci a spolujezdci vozů s nulou musí mít značné zkušenosti z rally, aby mohli projíždět trať RZ bezpečně mírnou rychlostí a mohli informovat ředitele *rally* o podmínkách na trati včetně svých připomínek. Aby mohli splnit svůj úkol, neměli by používat jezdecký rozpis trati. Vozy s nulami by také měly kontrolovat hodiny a schopnost komisařů pracovat s jízdními výkazy.
- e) Koncový vůz by měl projet každou RZ poté, co ji projel poslední soutěžící. Tyto vozy by měly být vybaveny na přední kapotě a na obou předních dveřích panelem o velikosti 36 cm x 50 cm s vyobrazením šachovnicové vlajky.

5.4.5 Informace

Informace určené pro veřejnost se budou podávat různými prostředky:

- písemnými, mluveným slovem a prostřednictvím televize
- *preventivními besedami s veřejností a školní mládeží (ve spolupráci s AJR)*
- použitím plakátů
- rozdáváním letáků
- průjezdem vozidla (informační vůz rally) vybaveného rozhlasovým zařízením, které musí projet každou rychlostní zkouškou (doporučuje se 45 minut až 1 hodinu před startem prvního soutěžního vozidla), aby informovalo diváky. Vozidlo může být nahrazeno vrtulníkem s rozhlasem. V případě potřeby se tato operace může i několikrát opakovat.

5.4.6 Lékařské služby

Pokud existují uzavírky zřízené pořadatelem, je nutná lékařská služba pro veřejnost. I když lékařské služby pro veřejnost organizuje jiný orgán, zůstávají pod kontrolou hlavního lékaře.

5.5 BEPEČNOST SOUTĚŽNÍCH POSÁDEK

5.5.1 Používání bezpečnostních služeb

- a) Na startu každé RZ (včetně Shakedownu, je-li):
- jedno nebo více lékařských zásahových vozidel by mělo stát v každém stanovišti poblíž technických zásahových vozidel (vyprošťovacích, požárních, atd.)
 - jedna sanitka, vybavená pro resuscitaci
 - případně jedna sanitka pro převoz

Zvláštní opatření pro WRC:

Výše uvedená opatření jsou povinná.

- jeden lékař kvalifikovaný v resuscitaci, zkušený v přednemocniční péči o zraněné a vyškolen ve vyprošťování.
 - jeden nebo dva zdravotníci trénováni ve vyprošťování.
 - dva 4 kg hasicí přístroje se zaškoleným operátorem (po jednom na každé straně trati)
 - vhodné komunikační vybavení pro zajištění kontaktu s vedením rally
- Tato vozidla by měla stát v dohledu za místem startu v maximální vzdálenosti 150 metrů od něj. Samotné místo startu by se mělo upravit, jestliže to vyžaduje správné umístění těchto vozidel.

- b) V bezpečnostních bodech na trati (viz níže):

- jedno nebo více vozidel první pomoci
- jedna sanitka pro převoz
- jeden lékař kvalifikovaný v resuscitaci a trénován ve vyprošťování, nebo případně jeden zdravotník specializovaný v resuscitaci a trénován ve vyprošťování.
- vhodné komunikační vybavení pro zajištění kontaktu s vedením rally

Počet bezpečnostních bodů je určen povahou, délkou a obtížností dané rychlostní zkoušky.

Vždy by měly být spojeny s radiobodem.

Počet a umístění bezpečnostních bodů by se mělo zvážit na základě doporučeného času pro ujetí vzdálenosti z místa startu RZ do prvního takového bezpečnostního bodu, mezi následujícími bezpečnostními body a mezi posledním bodem a cílem, který by neměl překročit 10 minut pro zásahová vozidla použitá na rally.

Dále pokud to povaha terénu, klimatické podmínky nebo zvláštní okolnosti vyžadují, může se tato vzdálenost změnit na základě společného návrhu hlavního lékaře a hlavního činníka pro bezpečnost, když se schvaluje bezpečnostní plán.

Jak na startech, tak v bezpečnostních bodech na trati musí mít zásahová vozidla přímý přístup na trať RZ, a musí být umístěna v bezpečné zóně.

- c) V místě Stop v každé rychlostní zkoušce:
 - dva (minimálně) 4 kg hasicí přístroje (*po jednom na každé straně trati*)
- d) V servisním parkovišti nebo v centrálním místě, vzdáleném po silnici méně než 15 km od trati dané RZ:
 - jedno odtahové vozidlo
 - vhodné komunikační vybavení pro zajištění kontaktu s vedením rally
 - jednotka pro ošetření / resuscitaci dle článku 5.3.5
 - jedna sanitka pro převoz.

Žádná rychlostní zkouška rally se nesmí odstartovat nebo obnovit po přerušení, pokud není přítomna lékařská služba.

Měla by být zajištěna náhrada zásahových vozidel a služeb.

5.5.2 Vyslání záchranného týmu

5.5.2.1 Všechny záchranné operace, vyžadující vyslání lékařského vozidla, nařizuje ředitel *rally* po konzultaci s hlavním lékařem a vedoucím RZ. Každý transport zraněných po zemi nebo ve vzduchu do zvolených nemocnic musí probíhat po předem určené trase (5.2.2 a 5.5.3a).

5.5.2.2 V místě nehody provádí organizaci a směrování lékařského zásahu jen lékař z daného zásahového vozidla. Lékařský personál musí být seznámen a vyškolen ve správném používání vybavení, které se nachází na palubě lékařského zásahového vozidla a taktéž v technice vyprošťování.

5.5.3 Evakuace (převoz zraněných)

Pro každou RZ by měla být naplánována trasa pro evakuaci a musí být jasně vyznačena v bezpečnostním plánu (pomocí mapky nebo schematického plánu) kvůli odvozu zraněných lidí a/nebo odjetí zastavených soutěžících.

- b) Služby první pomoci ve všech nemocnicích poblíž tratě musí být v pohotovosti (viz 5.2 výše).
- c) Ať přeprava probíhá po zemi nebo vzduchem, musí vážně zraněné, jejichž stav vyžaduje intenzivní péči, doprovázet do nemocnice lékař kvalifikovaný v resuscitaci.
- d) Jestliže se předpokládá přeprava pomocí vrtulníku, musí se dodržet následující podmínky:
 - jestliže klimatické podmínky vylučují použití vrtulníku, může být rychlostní zkouška pozdržena nebo zrušena po společném rozhodnutí ředitele *rally* a hlavního činníka pro bezpečnost, a to tehdy, když doba přepravy sanitkou do zvolené nemocnice je delší než doba považovaná za úměrnou na základě konzultace s hlavním lékařem
 - přítomnost vrtulníku nezbavuje pořadatele povinnosti naplánovat přepravu zraněných po zemi, kdy zraněný vyžadující intenzivní péči během přepravy, musí být doprovázen lékařem kvalifikovaným v resuscitaci.
 - viz také článek 5.3.7 výše.

5.5.4 Kontrola na trati a signalizace

5.5.4.1 Značení rychlostních zkoušek

Silnice a příjezdové cesty, vedoucí k trati RZ, musí být uzavřeny pro veřejnou dopravu. To probíhá následujícím způsobem:

- a) Hlavní a vedlejší silnice, nebo cesty, na kterých lze očekávat dopravu, se musí zablokovat /uzavřít/ a musí zde hlídkovat traťový komisař, policie nebo jiný orgán.
- b) Krátké vedlejší silnice (např. k usedlostem, atd.) se musí zahradit nebo opatřit páskou a na pásku či bariéru připevnit oznámení, že zde projíždí soutěžní vozy a vstup je nebezpečný.
- c) *RZ musí být uzavřena minimálně 1 hodinu před průjezdem prvního soutěžního vozu (platí pro celou RZ).*
- d) *Po průjezdu řádně označeného uzavíracího vozidla je RZ uzavřena pro veřejný provoz a od té doby do ní mohou vjet v určeném čase jen oprávněná vozidla (vozidla podle odstavce 6.1/2, soutěžící vozidla a na pokyn ředitele nebo vedoucího RZ i vozidla bezpečnostních a zdravotních služeb).*
- e) *Po uzavření RZ je všem oprávněným vozidlům zakázána jízda v protisměru (platí i pro činovníky RZ).*

Vozy označené nulami odpovídají za kontrolu vhodného způsobu provedení uzavírky a za okamžité informování vedení rally, že v tomto směru došlo k nějakému opominutí, které musí být napraveno před začátkem konání rychlostní zkoušky.

5.5.4.2 Traťový komisaři budou na trati rychlostní zkoušky rozmístěni tak, aby:

- udrželi diváky mimo zakázané prostory pomocí tabulek, zátarasů nebo lan, píšťalek a ampliónů
- v rámci možností upozornili posádky pomocí žlutých vlajek na překážky v trati RZ

5.5.4.3 Jestliže je nutné použít žluté vlajky, musí se dodržet následující postup:

- a) Žlutá vlajka musí být k dispozici v každém radiobodu na trati RZ (umístěny přibližně po 5 km, v ČR maximálně 3 km).
- b) Žlutá vlajka může být vyvěšena, jen pokud to nařídí ředitel rally. Vlajky může vyvěsit jen traťový komisař oblečený do výrazné žluté vesty označené symbolem radiobodu, jak to doporučuje čl. 5.2.6 výše. Doba vyvěšení bude zaznamenána a oznámena řediteli rally.
- c) Během seznamovacích jízd se musí v místě každého radiobodu umístit označení radiobodu jak uvádí čl. 5.5.4.4 níže. Toto označení může být menší, ale musí být pro posádky při seznamovacích jízdách jasně viditelné, aby si mohly toto místo zaznamenat do svých poznámek.
- d) Když projíždí jezdec kolem vyvěšené žluté vlajky, musí ihned snížit rychlost, jet touto sníženou rychlostí až do cíle RZ a řídit se pokyny všech traťových komisařů nebo řidičů bezpečnostních vozů, které potká. Vlajky se vyvěsí ve všech radiobodech, které předcházejí nehodě. Nedodržení tohoto pravidla povede k penalizaci ponechané na úvaze sportovních komisařů.
- e) V rychlostní zkoušce nesmí být použita jiná vlajka než žlutá.
- f) V Super RZ lze použít jiné signalizační systémy (např. blikající světla). Všechny detaily nutno uvést ve Zvláštních ustanoveních.

5.5.4.4 Pro každou rychlostní zkoušku se musí zřídit samostatná radiová síť / radiobody (nejvýš po 5 km), aby mohla být vozidla sledována a zajistil se dohled nad průběhem rally.

Sledování by mělo být následující: komisař radiobodu zapíše všechna odstartovaná vozidla do sledovací tabulky a při jejich průjezdu kolem radiobodu je zaškrtně.

Každý radiobod musí být uveden v itineráři s jeho číslem a na trati RZ označen znakem o průměru nejméně 70 cm se symbolem radiobodu, tzn. černým bleskem na modrém podkladu.

Každá sanitka umístěná uvnitř RZ musí mít stanoviště v radiobodu (*bezpečnostní bod*). V tomto místě se musí umístit další označení (červený nebo zelený kříž na modrém podkladu) pod znak radiobodu. Kromě toho zde musí být umístěny výstražné znaky 100 až 200 m před radiobodem a lékařským bodem (*bezpečnostním bodem*), a to se stejným vyobrazením jako výše, ale na žlutém podkladu. Místo radiobodu musí být označeno jeho číslem.

5.5.4.5 Sledování vozidel na rychlostních zkouškách musí provádět buď vedení rally (dispečink rally) nebo vedoucí bezpečnosti RZ na rychlostní zkoušce. Při obou způsobech sledování však musí být použita sledovací tabule, buď na ředitelství nebo na RZ. Každý pořadatel musí sledování vozidel uvést jako samostatný bod v bezpečnostním plánu. Musí tam rovněž popsat postup při vyhledávání chybějícího soutěžícího vozu.

Při vyhledávání pohřešovaných posádek se doporučuje využít jejich mobilních telefonů.

Použití jednotného sledovacího systému GPS musí být uvedeno ve zvláštních ustanoveních. Posádky musí dodržovat všechna pravidla pro provoz a obsluhu, jinak budou oznámeny sportovním komisařům.

5.5.4.6 V případě incidentů, týkajících se bezpečnosti a kontroly diváků, musí traťová komisaři spolupracovat s veřejnými složkami, jak je popsáno v obecném plánu, a to nahlášením každého incidentu nebo nehody na vedení rally, a umožnit bezpečnostním službám, aby použily komunikační prostředky na stanovišti

5.5.4.7 Při příjezdu na stanoviště STOP posádky oznámí vedoucímu stanoviště:

- jízdu pod žlutou vlajkou
- poskytnutí pomoci jiné posádce
- ostatní informace bezpečnostního charakteru (včetně chování diváků)

5.5.5 Znaky SOS/OK – bezpečnost soutěžících

- a) Každý soutěžní vůz musí být vybaven červeným reflexním trojúhelníkem, který musí 1 člen posádky v případě zastavení vozu na trati RZ viditelně umístit nejméně 50 metrů před místo, kde je vozidlo, aby varoval za ním jedoucí jezdce. Posádka, která nedodrží tento předpis, může být penalizována dle úvahy sportovních komisařů. Tento trojúhelník se musí použít i tehdy, jestliže vůz stojí mimo trať.
- b) Itineráře musí obsahovat stránku uvádějící postup při nehodě, který by měl obsahovat i pokyny pro případ nehody, jejímž účastníkem je nějaká osoba z veřejnosti.
- c) Postup pro použití znaků „SOS“ nebo „OK“ ze strany soutěžících, kteří měli nehodu, je popsán v předpisech pro Regionální mistrovství FIA.
- d) Posádka, která z rally odstoupí, musí takové odstoupení ohlásit pořadatelům co nejdříve, kromě případů vyšší moci. Posádka, která to nedodrží, může být penalizována podle úvahy sportovních komisařů.

5.6 OHLÁŠENÍ NEHODY

5.6.1 Nehoda, jejímž účastníkem je osoba z veřejnosti

Jestliže má jezdec účastníci se rally nehodu, při které je fyzicky zraněna nějaká osoba z veřejnosti, musí příslušný jezdec nehodu ohlásit, jak je uvedeno v itineráři.

Musí být také dodrženy zákony týkající se postupu při nehodách, které platí v zemi, kde se rally koná.

5.6.2 Šetření nehod

Každá nehoda, při které dojde k úmrtí nebo vážnému zranění, se musí ohlásit na ASN, která musí v tomto smyslu informovat FIA.

Při mistrovství ČR a národních rally platí pro vyšetřování mimořádných událostí ustanovení NSŘ.

6. BEZPEČNOSTNÍ, ORGANIZAČNÍ A KONTROLNÍ VOZIDLA

6.1 Při všech rally v ČR s výjimkou ME a EP platí pro tato vozidla jednotný systém označení a standardní harmonogram průjezdů kontrolními body na trati.

6.1.1 Pořadatel zajistí jednotné označení identifikačním číslem a identifikačním nápisem.

6.1.2 Identifikační čísla 01 až 09 se umístí v pravém horním rohu čelního skla a jejich trojúhelníkový podklad je u čísel 01- 06 zelený a u čísel 07- 09 červený.

6.1.3 Identifikační nápis se umístí v horní části předního skla (nebo na přední kapotě). Pro vozidla 01 až 05 se doporučuje použít identifikační nápisy i na obou předních dveřích.

6.1.4 Vozidla musí plnit jen tu funkci, pro kterou jsou svým označením určena.

6.2. Vozidla s právem vjezdu do uzavřených RZ a do všech kontrolních bodů na trati:

Označení	Název	Čas vjezdu do RZ
(1)	<i>(První soutěžní vozidlo)</i>	0 minut
0	PŘEDJEZDEC	- 10 minut (dle délky RZ)
00	PŘEDJEZDEC	- 12 minut (dle délky RZ)
000	PŘEDJEZDEC	- 15 minut (dle délky RZ)
01	ŘEDITEL	- 40 minut
02	SPORTOVNÍ KOMISAŘ	- 40 minut
03	POZOROVATEL	- 40 minut
04B	INSPEKČNÍ VOZIDLO	- 25 minut
04A	INSPEKČNÍ VOZIDLO	- 35 minut
05	BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT	- 20 minut
06	HLAVNÍ BEZPEČNOSTNÍ ČINOVNÍK	- 25 minut
06A	UZAVÍRACÍ VOZIDLO	nejméně - 60 minut
06B	INFORMAČNÍ VOZIDLO	- 50 minut
06C	ORGANIZAČNÍ VOZIDLO	- 45 minut
06 M	MEDIÁLNÍ VOZIDLO	- 45 minut
06D	KONCOVÉ VOZIDLO	na pokyn VRZ
06E	SVOZ VÝSLEDKŮ	za koncovým vozem
06 T	TRANSPORTNÍ VOZIDLO	podle údajů v BP

Vozy s povinným průjezdem RZ jsou vyznačeny tučným písmem.

Časy posledního možného vjezdu do RZ si může každý pořadatel výjimečně upravit, ale až po odsouhlasení bezpečnostním delegátem.

6.2.1 Nejpozdější čas vjezdu těchto vozidel do RZ je vždy vztažen k předpokládanému času startu prvního soutěžního vozu. U RZ nad 15 km se uvedené doby přiměřeně prodlouží (min. o 1 min na každé 2 dalších km).

Vjezd koncového vozidla je řízen dispečinkem a vedoucím RZ podle pokynů ředitele rally. Koncové vozidlo může vyjet ze startu RZ až poslední soutěžní vůz projede bezpečnostním bodem uvnitř RZ (je-li) nebo stanovištěm STOP.

6.2.2 Harmonogram průjezdů všemi kontrolními body na trati musí být uveden v bezpečnostním plánu a musí být rovněž distribuován vedoucím všech kontrol.

6.2.3 Význam jednotlivých označení bude uveden v programu (v posloupnosti průjezdu RZ).

6.3 Vozidla s právem vjezdu do všech kontrol na trati (s výjimkou uzavřených rychlostních zkoušek):

- 07** ŘEDITELSTVÍ
- 07 A** Hlavní lékař
- 07 B** Vedoucí spojení
- 07 C** Servis spojení
- 08** FAS AČR
- 08 A** Hlavní technický komisař
- 08 B** Hlavní časoměřič
- 08 C** Technická kontrola
- 08 D** Servis hodin
- 09** Činovník pro styk se soutěžícími

6.4 Vozidla s právem vjezdu do konkrétní uzavřené RZ

- VRZ 1, 2...** vedoucí RZ 1, 2
- ZRZ 1, 2...** zástupce vedoucího RZ 1, 2
- BRZ 1, 2...** vedoucí bezpečnosti RZ 1, 2

Vjezd těchto vozidel do RZ se řídí bezpečnostním plánem. Po uzavření trati RZ se nesmí žádné vozidlo pohybovat v protisměru.

6.5. Zvláštní přesun vozidla

Je-li nutné, aby bylo v době uzavření RZ přesunuto jakékoliv vozidlo po trati RZ, musí být potřebná bezpečnostní opatření přesně popsána v bezpečnostním plánu a oznámena na zasedání SSK. Za správnou realizaci těchto opatření plně zodpovídá ředitel rally.

7. POKYNY PRO ORGANIZAČNÍ, BEZPEČNOSTNÍ A KONTROLNÍ VOZY

Všechna uvedená vozidla **musí dodržovat časový harmonogram průjezdů vydaný pořadatelem.**

Bezpečnostní vozidla **04, 05, 06** jsou na kapotě a na předních dveřích označena nápisy **SAFETY**.

01 - ŘEDITEL RALLY

- Ve voze může být ředitel nebo pověřený člen organizačního výboru.

02 - SPORTOVNÍ KOMISAŘ

03- POZOROVATEL

- Vozidla musí být vybavena předepsaným označením (odpovídající nápisy a čísla).
- Kontrolují připravenost celé trati a RZ z hlediska sportovních řádů.
- Pro jejich průjezd platí ustanovení článku 4.4 SPR FAS AČR.
- Do RZ vjíždějí nejpozději 40 minut před prvním soutěžním vozem a do cíle by měli dojet nejpozději před vozidlem „000“.

04 - INSPEKČNÍ BEZPEČNOSTNÍ VOZIDLO POŘADATELE

- Pořadatelské vozidlo označené nápisem **INSPEKČNÍ Bezpečnostní vozidlo** a číslem **04** je určené pro kontrolu bezpečnostních opatření podle bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ a bezpečnostního desatera.
- Řídí se podrobnými pokyny pro bezpečnostní vozidla.
- Ve spolupráci s traťovými komisaři provede nutné korekce bezpečnostních opatření podle skutečného stavu.

- *V naléhavých případech a při velkém počtu diváků musí zajistit, aby traťoví komisaři doplnili bezpečnostní opatření.*
- *Jeho nejpozdější vjezd do RZ je 25 minut před prvním soutěžním vozidlem a do cíle musí dojet před prvním předjezdeckým vozidlem „000“.*
- *Doporučené vybavení vozidla: hradicí páska, kolíky, tabulky zakázaného prostoru apod.*
- *Inspekční vozy musí být minimálně 2. Je doporučeno mít více inspekčních vozů jedoucích v různých časech před 1. jezdcem rally. Např. 50 min, 40 min, 30 min.*

05 - BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT ASN

- *Vozidlo s delegátem ASN, který je pověřen kontrolou divácké bezpečnosti (zejména na rychlostních zkouškách) musí být vybaveno majákem, rozhlasovým zařízením a odpovídajícím označením.*
- *Při průjezdu musí mít možnost okamžitého spojení s ředitelem a s dispečinkem.*
- *Pro jeho průjezd rychlostní zkouškou platí ustanovení článku 4.4 SPR FAS, jeho nejpozdější vjezd do RZ je 20 minut před prvním soutěžním vozem a do cíle by měl dojet nejpozději před posledním předjezdeckým vozidlem „0“.*
- *Bezpečnostní delegát může přímo na RZ požadovat, aby traťoví komisaři provedli okamžitá bezpečnostní opatření a v naléhavých případech může sám diváky vykázat z nebezpečných míst.*
- *Má právo navrhnout řediteli zrušení nebo pozdržení RZ z bezpečnostních důvodů.*
- *Na stanovišti STOP oznámí zjištěný stav a požadovaná opatření zástupci vedoucího RZ .*
- *Doporučené vybavení vozidla: hradicí páska.*

06 A - UZAVÍRACÍ VOZIDLO

- *Toto vozidlo uzavírá trať RZ pro veškerý veřejný provoz*
- *Vozidlo musí být vybaveno majákem, nápisem UZAVÍRACÍ VOZIDLO a číslem 06 A (označení může být doplněno i červeným praporkem) a doporučuje se i siréna s rozhlasovým zařízením.*
- *Uzavírací vozidlo musí být ve spojení s dispečinkem, vedoucími RZ a s ředitelem.*
- *Celá trať RZ musí být uzavřena nejméně 60 minut před vjezdem prvního soutěžního vozidla (v tomto čase již musí být uzavírací vozidlo ve stopce RZ).*
- *Po jeho průjezdu je trať RZ definitivně uzavřena pro veškerý veřejný provoz.*
- *Pro všechna vozidla s povoleným vjezdem do RZ je od tohoto okamžiku trať jednosměrná (i pro vedoucího RZ, vedoucího bezpečnosti RZ a všechna organizační vozidla).*
- *Posádka uzavíracího vozidla okamžitě hlásí:*
 - *vedoucímu RZ a řediteli všechny problémy, které nemůže na RZ sama odstranit.*
 - *dispečinku pohotovost kontrolních bodů a ostatních zařízení na trati rally.*

06 B - INFO VOZIDLO

- *Je vybavené rozhlasovým zařízením a je označené nápisem info vozidlo a číslem 06 B.*
- *Vyjíždí na trať RZ nejméně 50 minut před vjezdem prvního soutěžního vozidla a pro jeho průjezd platí ustanovení článku 4.4 SPR FAS AČR.*
- *Do cíle má dojet před organizačním vozidlem.*
- *Upozorňuje diváky na nebezpečí při sledování rally a informuje je o průběhu rally.*

- Vykáže diváky ze zakázaných míst a v případě neuposlechnutí je upozorní na možnost zrušení RZ z bezpečnostních důvodů.
- Veze propagační a bezpečnostní tiskoviny pro kontrolní body i pro divácká místa.
- Info vůz bude pouštět předem zajištěnou bezpečnostní nahrávku přes rozhlasové zařízení umístěné na vozidle.

06 C - ORGANIZAČNÍ VOZIDLO

- Slouží k ověření připravenosti jednotlivých kontrolních bodů na trati rally a je označeno nápisem ORGANIZAČNÍ VOZIDLO a číslem O6 C.
- Musí být ve spojení s ředitelem a s dispečinkem.
- Kontrolními body projíždí nejpozději 45 minut před ideálním průjezdem prvního soutěžního vozu a do cíle by mělo dojet před kontrolními vozidly SK a pozorovatele.
- Řídí se podrobnými pokyny pro organizační vozidla a při zjištění nedostatků se musí postarat o jejich nápravu – v závažných případech okamžitě informuje vedoucího RZ, dispečink a ředitele.
- Všem stanovištím předá aktuální startovní listinu.
- Doporučené vybavení: náhradní dokumenty, tiskopisy a ostatní potřeby pro kontrolní body, žlutá vlajka, náhradní vysílačka a baterie, hradicí páska, kladivo, drát, kleště, náhradní kolíky a tabulky zakázaného prostoru.

06 D - KONCOVÉ VOZIDLO

- Jede za posledním soutěžním vozidlem, je označeno šachovnicovými praporky a řídí se pokyny ředitele a dispečinku.
- Kontrolními body projíždí 15 minut po ideálním času průjezdu posledního vozidla a musí mít kdykoliv možnost přímého spojení s ředitelem a s dispečinkem.
- Jeho dřívější průjezd může povolit jen ředitel na základě přesných informací dispečinku.
- Koncové vozidlo nemůže vjet do RZ dříve, dokud všechna vozidla, která ještě pokračují v rally, nedojela do cíle nebo neprojela bezpečnostním bodem uvnitř RZ (stanoviště zásahových vozidel).
- Za koncovým vozidlem obvykle projíždí trať i vozidlo 06 E (svoz výsledků).
- Při poruše vozidla 06 E (svoz výsledků) přebírá jeho povinnosti koncové vozidlo a naopak.
- Po průjezdu koncového vozidla je trať volná pro normální provoz.

06 E - SVOZ VÝSLEDKŮ

- Jede za posledním soutěžním vozidlem spolu s koncovým vozidlem, řídí se pokyny ředitele rally a dispečinku.
- Přebírá dokumentaci z jednotlivých kontrol na trati rally (ČK, PK, starty RZ, radiobody a bezpečnostní body, rozhodčí faktů, cíle RZ a stopky RZ).
- Přebírá jízdni výkazy od posádek, které zůstaly na trati a rally ukončily.
- V žádném případě nesmí předjet žádné zpožděné vozidlo, které ještě pokračuje v rally.
- Pokud stojící posádka hned neodevzdá jízdni výkaz sama, musí svozové vozidlo vyčkat až do uplynutí limitu pro zpoždění (15 minut proti ideálnímu času v daném spojovacím úseku) a teprve potom jízdni výkaz převzít a pokračovat v další jízdě.
- Veškerou dokumentaci odevzdá na ředitelství pověřenému činovníkovi rally.
- Při poruše koncového vozidla 06 D přebírá jeho povinnosti svozové vozidlo 06 E a naopak.

8. BEZPEČNOSTNÍ PRAVIDLA PRO DIVÁKY - DESATERO

8.1 Diváci mohou být pouze:

- *ve vyznačených diváckých místech (vymezena páskou nebo nápisem)*
- *na stanovištích dostatečně vyvýšených nad trati*
- *za pevnou hradbou (zeď, taras, jiná pevná bariéra apod.)*
- *ve značné vzdálenosti od trati*

Ostatní místa jsou pro diváky zakázána.

8.2 Konkrétní místa, kde nemohou být diváci:

- 1 - *v zakázaných místech a před páskou nebo zábranou*
- 2 - *v únikových zónách a v jejich těsné blízkosti (ve vykřížování páskou)*
- 3 - *v blízkosti trati (před příkopem, před vyvýšením, před srázem apod.)*
- 4 - *pod úrovní vozovky (až do dostatečné vzdálenosti od trati)*
- 5 - *před pevnou překázkou (plot, stěna, strom, svodidlo, vozidlo ap.)*
- 6 - *v místech proti přijíždějícím vozidlům*
- 7 - *na vnějším i vnitřním obvodu zatáček*
- 8 - *v místech intenzivního brždění a akcelerace (po obou stranách trati)*
- 9 - *u skoků a horizontů (po obou stranách trati a zejména za nimi)*
- 10 - *sedící u hradící pásky, na nízkých zídkách a na svodidlech*

8.3 Bezpečnostní podmínka:

Bude-li zjištěno, že nejsou zásady bezpečnosti diváků na RZ dodrženy, bude RZ zrušena v souladu s čl. 8.4.2 Přílohy III Standardních propozic FAS AČR.